



Skatesak 8/22 Ny nasjonal strategi for eID i offentlig sektor Vedlegg 1: Mål og tiltak

5 mål og 20 tiltak presenteres i ny nasjonal strategi for eID

Mål

1) Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for

2) Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig

3) Rammer for sikre og effektive løsninger for eID til offentlig ansatte skal være angitt

4) Løsninger skal være tilpasset markeds- og teknologiutviklingen

5) Samordningen av eID-utviklingen mellom sektorene og forvaltningsnivåer skal være kostnadseffektiv og god

Regjeringen vil:

- videreutvikle MinID for å bli mer robust og brukervennlig
- vurdere å realisere en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt
- sikre utbredelse av en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt blant brukergruppene som ikke har en eID på sikkerhetsnivå høyt i dag
- at alle brukergrupper skal ha kunnskap om hvordan de får og bruker en eID
- utrede beste praksis og behov for sikker kommunikasjon mellom ulike sektorer og unge brukere, primært under 12 år
- vurdere sikre og brukervennlige fullmaktsløsninger som muliggjør tilgang til offentlige tjenester på vegne av en annen bruker
- utrede brukervennlig eID til brukere uten fødsels- eller d-nummer

- legge til rette for at «unike» identiteter kan realiseres i Folkeregisteret
- sørge for at staten på en sikker måte kan koble en identitet fra utlandet mot en norsk identitet som brukeren allerede har
- legge til rette for at offentlig sektor evner å gjennomføre ID-kontroll digitalt og gjennom personlig oppmøte som oppfyller kravene til sikkerhetsnivå høyt for eID
- utrede grunnlaget for et markedsbasert samarbeid om kjerneinfrastruktur for utstedelse av eID til brukere
- videreutvikle en sikker, robust og skalerbar eID-infrastruktur i Digitaliseringsdirektoratet

- fremme beste praksis for å løse behov tilknyttet pålogging og tilgang til tjenester på jobb
- vurdere å etablere en teknisk løsning for pålogging i jobbsammenheng i offentlig sektor
- videreutvikle og implementere retningslinjer, veiledning og råd tilknyttet bruk av eID i jobbsammenheng

- sørge for tilstrekkelig kapasitet og kompetanse hos fagdirektorat og tilsynsmyndighet som følge av omfattende utvikling av teknologi, regelverk og marked på eID-området

- videreutvikle og klargjøre sammenhengen mellom sektorspesifikke løsninger og nasjonale fellesløsninger for eID
- videreutvikle Feide som en løsning for brukere og ansatte i kunnskapssektoren
- legge til rette for å øke bruken av eID som tilbys i ID-porten, spesielt i kommunene
- utrede forutsetninger for å gjøre fellesløsninger for eID tilgjengelig for deler av frivillig sektor

Mål 1: Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for

Dagens situasjon

- De **markedsbaserte eID-ene på sikkerhetsnivå høyt** er godt utbredt i befolkningen
- Behovsanalysene avdekte **udekte behov for flere brukergrupper**, spesielt unge, utenlandske borgere og asylsøkere, samt eldre, hjelpetrequende og ikke-digitale brukere for eID på høyt sikkerhetsnivå.
- Det er **vanskelig å få fysisk hjelp og veiledning**, og digitale veiledningstilbud oppleves lite tilgjengelig og lite brukervennlig
- Det **etterspørres brukervennlige fullmaktsløsninger**. Arbeidet er påbegynt med FUFINN-prosjektet som delvis adresserer dette behovet
- **Manglende konkurranse i eID-markedet** gjør offentlig sektor sårbar i forhandlinger om enhetspriser og ID-porten sårbar ut fra et robusthets- og sikkerhetsperspektiv

Ambisjon

- **Alle med behov skal enkelt kunne skaffe seg en eID på sikkerhetsnivå høyt**
- eID skal på en brukervennlig måte **støtte innlogging på et lavere sikkerhetsnivå** når det er behov for dette
- **Alle som er gitt tilgang til en eID skal kunne benytte den** og eID-ene skal være tilgjengeliggjort på ulike enheter avhengig av brukerens behov
- **Alle som har behov for det**, skal ha mulighet til å få **bistand til å benytte en eID**
- Trinnvis **etablere gode fullmaktsløsninger** for de største brukerbehovene

Regjeringen vil:

1. ...videreutvikle MinID for å bli mer robust og brukervennlig
2. ...vurdere å realisere en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt
3. ...vurdere utbredelse av en offentlig utstedt eID på sikkerhetsnivå høyt blant brukergruppene som ikke har en eID på sikkerhetsnivå høyt i dag
4. ...at alle brukergrupper skal ha kunnskap om hvordan de får og bruker en eID
5. ...utrede beste praksis og behov for sikker kommunikasjon mellom ulike sektorer og unge brukere, primært under 12 år
6. ...vurdere sikre og brukervennlige fullmaktsløsninger som muliggjør tilgang til offentlige tjenester på vegne av en annen bruker
7. ...utrede brukervennlig eID til brukere uten fødsels- eller d-nummer

Mål 2: Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig

Dagens situasjon

- Dagens **kjerneinfrastruktur for utstedelse av eID fungerer godt, men det er enkelte utfordringer som må adresseres**
- **God kvalitet i Folkeregisteret er en viktig forutsetning** for arbeidet med eID
- Det er **lite samfunnsøkonomisk å etablere parallelle kjerneinfrastrukturer** med duplisert informasjon eller relativt lav brukermasse
- Flere aktører peker på at **ID-kontroll tilknyttet innrulling av eID-er bør være et offentlig ansvar**, særlig med tanke på å ivareta kvaliteten på ID-kontrollen og tilhørende kobling til identitetsinformasjon i Folkeregisteret

Ambisjon

- **Videreutvikle den offentlige kjerneinfrastrukturen** for utstedelse av eID med økt sikkerhet- og kostnadseffektivitet på lengre sikt
- Offentlig sektor skal i større grad kunne **tilby ID-kontroll som eID-leverandører kan benytte** for å utstede eID til brukere
- Felles kjerneinfrastruktur **skal understøtte markedsbaserte eID-er og sektorløsninger**
- Norges eID-infrastruktur skal være **robust og skalerbar**

Regjeringen vil:

1. ...legge til rette for at «unike» identiteter kan realiseres i Folkeregisteret
2. ...sørge for at staten på en sikker måte kan koble en identitet fra utlandet mot en norsk identitet som brukeren allerede har
3. ...legge til rette for at offentlig sektor evner å gjennomføre ID-kontroll digitalt og gjennom personlig oppmøte som oppfyller kravene til sikkerhetsnivå høyt for eID
4. ...utrede grunnlaget for et markedsbasert samarbeid om kjerneinfrastruktur for utstedelse av eID til brukere
5. ...videreutvikle en sikker, robust og skalerbar eID-infrastruktur i Digitaliseringsdirektoratet

Mål 3: Rammer for sikre og effektive løsninger for eID til offentlig ansatte skal være angitt

Regjeringen vil:

Dagens situasjon

- Mange offentlige virksomheter lager sine egne løsninger for autentisering, tilgangsstyring, fullmakter og roller basert på egne behov
- Enkelte sektorer har utviklet egne løsninger som kombinerer autentisering og autorisasjon for ansatte, eksempelvis helsesektoren ved HelseID og utdanningssektoren ved Feide
- Brukere reagerer på at de må benytte sin egen private eID og mobiltelefon for å kunne autentisere og logge seg inn i jobbsammenheng. Dessuten oppleves mange selvstendige innlogginger med privat eID på jobbrelaterte systemer som lite brukervennlig og ineffektivt
- Etterspørsel etter å forenkle identifikasjons- og autentiseringsløsningene for ansatte i offentlig sektor
- Digdir gjennomfører for tiden en pilotering av en løsning for ansattpålogging

Ambisjon

- Tydelig skille mellom bruk av eID i privat og jobbsammenheng
- Innloggingen skal være enkel og kostnadsfri for offentlige ansatte i jobbsammenheng
- Helhetlige løsninger som muliggjør innlogging som en bestemt rolle for å få riktige tilganger til systemer og dokumenter

1. ...fremme beste praksis for å løse behov tilknyttet pålogging og tilgang til tjenester på jobb
2. ...vurdere å etablere en teknisk løsning for pålogging i jobbsammenheng i offentlig sektor
3. ...videreutvikle og implementere retningslinjer, veiledning og råd tilknyttet bruk av eID i jobbsammenheng

Mål 4: Løsninger skal være tilpasset markeds- og teknologiutviklingen

Dagens situasjon

- Siden dagens eID-strategi ble etablert i 2008 har både **markedssituasjonen og mulighetene som ligger i teknologi endret seg betydelig**
- **Ikke tegn på at dagens eID-løsninger sårbare**, men trussel- og sårbarhetsbilde kan endre seg raskt
- **Svindel og misbruk tilknyttet eID skjer som oftest i nære relasjoner og/eller hos dem som ikke forstår hva de gjør**
- Tekniske løsninger for og tilknyttet eID er **del av et globalt marked**
- **Revisjon av eIDAS forordningen** i EU kan medføre tekniske og markedsmessige muligheter og begrensninger
- Trender inkluderer økt utbredelse av **digitale lommebok-løsninger**, «**mobil først**»-utvikling, **biometri for ID-kontroll** og prinsipp om at digital identitet skal være under **brukerens kontroll**

Ambisjon

- Norge skal fortsette å være **et foregangsland for digitalisering**
- **Robust kompetansemiljø for eID** skal være en aktiv bidragsyter i europeisk utviklings- og standardiseringsarbeid og følger markeds- og teknologiutviklingen tett
- Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet skal **gjennom tilsyn sørge for sikre og robuste løsninger**

Regjeringen vil:

1. ...sørge for tilstrekkelig kapasitet og kompetanse hos fagdirektorat og tilsynsmyndighet som følge av omfattende utvikling av teknologi, regelverk og marked på eID-området

Mål 5: Samordningen av eID-utviklingen mellom sektorene og forvaltningsnivåer skal være kostnadseffektiv og god

Regjeringen vil:

Dagens situasjon

- Det er **god utbredelse av de nasjonale fellesløsningene**. I tillegg finnes det **sektorløsninger som fungerer godt** og har høy utbredelse
- Det har vært økt utskiftelse av mindre eID-løsninger til fordel for de nasjonale fellesløsningene eller velfungerende sektorløsninger, men det **gjenstår fremdeles en del mindre eID-løsninger** i kommuner og enkeltsektorer med relativt lav brukermasse og lav kostnadseffektivitet
- Enkelte sektorløsninger blir også forespurt bruksområder utover egen sektor
- Behovsanalysene har vist at flere tjenesteeiere **etterspør tydeligere og mer klargjort sammenheng mellom sektor- og fellesløsninger**
- **Frivillig sektor har uttrykt et ønske om å benytte seg av fellesløsninger**

Ambisjon

- Det skal **bygges videre på velfungerende sektorløsninger** med klargjorte grensesnitt til nasjonale fellesløsninger
- **Sammenhengen mellom sektorspesifikke løsninger og nasjonale fellesløsninger skal videreutvikles** med minimalt overlapp mellom løsninger
- Legge til rette for å **erstatte mindre eID-løsninger med nasjonale fellesløsninger**

1. ...videreutvikle og klargjøre sammenhengen mellom sektorspesifikke løsninger og nasjonale fellesløsninger for eID
2. ...videreutvikle Feide som en løsning for brukere og ansatte i kunnskapssektoren
3. ...legge til rette for å øke bruken av eID som tilbys i ID-porten, spesielt i kommunene
4. ...utrede forutsetninger for å gjøre fellesløsninger for eID tilgjengelig for deler av frivillig sektor